

Nr 8.

Ankom till riksdagens kansli den 31 januari 1931 kl. 5 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående medgivande för Kungl. Maj:t att i vissa fall försälja kronoegendom m. m.

(2:a avd.)

I en till riksdagen den 3 januari 1931 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 10, har Kungl. Maj:t under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit riksdagen att, beträffande kronan tillhörig, under domänstyrelsens förvaltning ställd fast egendom, vilken icke är anslagen för visst ändamål samt ej heller på grund av befintlig skogstillgång eller annan särskild anledning bör bibehållas åt kronan, medgiva,

dels att för tiden intill den 1 januari 1933 må efter Kungl. Maj:ts beprövande — jämväl i annat fall än som avses under punkt II A) i sammansatta första lag- och jordbruksutskottets av 1929 års riksdag godkända memorial nr 2 — försäljas:

a) egendom eller del därav, så framt den avses att användas till bildande av en eller flera egnahemslägenheter eller till fullständiggande av jordbruk enligt vad i 11 § förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m. är stadgat; samt

b) del av egendom, vilken återstår efter avskiljande av område för ändamål, som i a) sägs, eller ock utan olägenhet kan fränskiljas, så framt delen i årligt arrende lämnar högst 1,000 kronor eller, där den ej är av kronan för sig utarrenderad, vid verkställd uppskattning finnes ej kunna lämna högre årligt arrende än nu sagts;

dels ock att vad sålunda förordnats om försäljning skall äga motsvarande tillämpning i fråga om upplåtelser under åborätt eller tomträtt.

Beträffande utredningen i ärendet hänvisas till propositionen.

Med anledning av Kungl. Maj:ts i proposition nr 138 till 1929 års riksdag framlagda förslag angående medgivande för Kungl. Maj:t att i vissa fall försälja kronoegendom godkände riksdagen enligt skrivelse den 30 maj 1929, nr 242, sammansatta första lag- och jordbruksutskottets i ärendet avgivna memorial, nr 2, vari hemställdes, jämte annat, att riksdagen måtte — med upphävande av de beslut, som innefattades i riksdagens skrivelser nr 63/1874, nr 66/1879, nr 35/1885, nr 7/1887 B, nr 17/1888, nr 77/1891, nr 74/1902 och nr 92/1914 — beträffande kronan tillhörig, under domän-

styrelsens förvaltning ställd fast egendom, vilken icke vore anslagen för visst ändamål samt ej heller på grund av befintlig skogstillgång eller annan särskild anledning borde bibehållas åt kronan, medgiva,

A) intill dess annorlunda kunde varda beslutat, att efter Kungl. Maj:ts beprövande finge försäljas:

a) egendom, vilken i årligt arrende lämnade högst 1,000 kronor eller, där den ej vore av kronan för sig utarrenderad, vid verkställd uppskattning funnes ej kunna lämna högre årligt arrende än sålunda sagts; samt

b) andel i en för flera fastigheter gemensam samfällighet, såframt andelen vid verkställd uppskattning funnes kunna betinga en köpeskilling av högst 5,000 kronor;

B) för tiden intill den 1 januari 1931, att efter Kungl. Maj:ts beprövande finge jämväl i annat fall än under A sagts försäljas:

a) egendom eller del därav, såframt den avsåges att användas till bildande av en eller flera egnahemslägenheter eller till fullständiggande av jordbruk enligt vad i 11 § av de utav riksdagen antagna grunderna för försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m. vore stadgat; samt

b) del av egendom, vilken återstode efter avskiljande av område för ändamål, som i a) sagts, eller ock utan olägenhet kunde fränskiljas, såframt delen i årligt arrende lämnade högst 1,000 kronor eller, där den ej vore av kronan för sig utarrenderad, vid verkställd uppskattning funnes ej kunna lämna högre årligt arrende än nu sagts;

C) att vad sålunda förordnats om försäljning skulle äga motsvarande tillämpning i fråga om upplåtelser under åborätt eller tomträtt.

I skrivelse den 29 mars 1930, nr 113, har riksdagen anmält, att riksdagen bifallit Kungl. Maj:ts i proposition den 21 februari 1930, nr 114, gjorda hemställan, att det åt Kungl. Maj:t av 1929 års riksdag givna bemyndigandet, såvitt det innefattades under förenämnda punkt B) och under punkt C) jämförd med punkt B), måtte gälla för tiden intill den 1 januari 1932.

Departementschefen har nu anfört följande:

»I enlighet med domänstyrelsens hemställan och då anledning ej föreligger till ändring av gällande bestämmelser i ämnet, torde framställning till riksdagen böra göras, i syfte att det åt Kungl. Maj:t givna bemyndigandet att försälja kronoegendom, såvitt det innefattas under förenämnda punkt B) och under punkt C) jämförd med punkt B), må utsträckas för ytterligare ett år.

Innan jag härom gör hemställan, torde jag få erinra om följande.

I fråga om försäljning av till statens domäners fond hörande kronoegendom, som utgöres av andel i en för flera fastigheter gemensam samfällighet, gällde, intill dess ovanberörda utvidgade bemyndigande att försälja kronoegendom av 1929 års riksdag tillerkändes Kungl. Maj:t, det av riksdagen i skrivelse den 27 juli 1914, nr 92, Kungl. Maj:t lämnade bemyndi-

gandet att försälja dylik egendom, som uppenbarligen vore eller vid uppskattning funnes vara av sådan beskaffenhet, att för densamma icke kunde vid försäljning påräknas högre köpeskilling än 1,000 kronor; och skulle försäljningen ske på sätt och under villkor, som av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall bestämdes. I sin skrivelse den 30 maj 1929, nr 242, rörande grunder för försäljning av kronoegendomar m. m. har riksdagen såsom ovan anmärkts — med upphävande av bland annat de beslut, som innefattas i ovannämnda skrivelse nr 92/1914 — under A) b) medgivit, att intill dess annorlunda kan varda beslutat efter Kungl. Maj:ts beprövande må försäljas andel i en för flera fastigheter gemensam samfällighet, såframt andelen vid verkställd uppskattning finnes kunna betinga en köpeskilling av högst 5,000 kronor. Några bestämmelser angående sättet och villkoren för försäljningen hava emellertid icke meddelats. Då väl riksdagen näppe- ligen haft för avsikt att därutinnan införa förändrade bestämmelser, har Kungl. Maj:t i beslut den 11 oktober 1930 i ärende angående försäljning av kronan tillkommande andel i viss samfällighet utgått därifrån, att 1929 års riksdagsbeslut ej innebar någon inskränkning i Kungl. Maj:ts enligt 1914 års bestämmelser tillkommande rätt att vid dylik försäljning i vart fall meddela erforderliga föreskrifter om sättet och villkoren för försäljningen. Därest ej från riksdagens sida erinran häremot framställs, torde även för framtiden Kungl. Maj:t böra äga enahanda rätt ifråga om dylika försäljningar.»

Utskottet.

Såsom framgår av förestående redogörelse är det nu begärda bemyndigandet likalydande med det, som av 1929 års riksdag lämnades för tiden intill den 1 januari 1931 och som sedan av 1930 års riksdag förlängdes intill den 1 januari 1932. Det må erinras, att 1929 års riksdag förut- satte, att ifrågavarande bemyndigande blott borde givas för ett år i sänder.

Utskottet, som biträder det framlagda förslaget och intet har att erinra mot vad i statsrådsprotokollet anförts i fråga om sättet för försäljning av i 1929 års riksdags skrivelse nr 242 under A) b) omförmäld andel i en för flera fastigheter gemensam samfällighet, hemställer,

att riksdagen må bifalla förevarande proposition.

Stockholm den 31 januari 1931.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.